

פרק ראשון

קראו את הקטע, וענו על השאלות שאחריו.

האם משחקי מחשב חשובים מצידו רפואי מתוחכם?

מעובד לפי מאמרו של יהודה אלידע, שהתפרסם ב-Magazine PC באפריל 2005.

1 קוראים רבים שאלו אותי מדוע במדור שלי אני מביע זלזול במשחקים, ומדוע איני מאמין באנשים המשקיעים הון, זמן וכישרון בבניית מחשבי-על במטרה בלעדית לשחק ולנצח. נכון, אני בעצמי איני מתלהב במיוחד ממשחקים, אך לא זאת הסיבה.

ככלל, אינני מזלזל בערכם של משחקים, ולא באנשים המוצאים במשחק מִפלט בלתי 5 מזיק ממציאיות קשה. מה שמפריע לי הוא שבאופן יחסי משקיעים משאבים בבידור יותר מאשר במטרות חשובות אחרות. מפריע לי שאין שום קושי לגייס 100 מיליון דולר ליצירת סרט הרפתקאות מִבְּדָר, אבל אי-אפשר לגייס סכום דומה כדי לבער את מחלת המלריה בארץ טרופית ענייה, או כדי לעצור את הארבה בשולי המדבר.

10 אם נחזור למחשבים ולמשחקים, מִצִּיק לי שהתפתחה תעשייה פורחת של חומרה ושל תוכנה למשחקים, אבל חֲבֵרוֹת מחשבים המנסות ליישם טכנולוגיה מתקדמת ברפואה, עדיין נתקלות בבעיות מימון. מִדִּי שלושה חודשים אנו רואים דור חדש של משחקי מחשב עם תוכנות גרפיקה מדהימות, אבל עדיין לא ראיתי פתרון טכנולוגי שיבטיח "ראייה מלאכותית" לעיוורים. קיימים אלפי סוגים של מוטות משחק (גיויסטיקס), הֶגָאִים, דושות, מרְבָּדִים ומקלדות למשחקים, אבל אין פרוטזות חכמות לקטועי ידיים או 15 רגליים. שחקנים יכולים לבחור בין מאות מערכות קול יוצאות מן הכלל, עם שישה שבעה, או שמונה ערוצי קול "שלא מן העולם הזה", אבל חירשים עדיין צריכים לקרוא שפתיים או תנועות ידיים.

אני משוכנע כי לו רק חלק קטן מן הכסף, מן הזמן ומן הכישרון המושקעים בפיתוח 20 חומרה ותוכנה למשחקים היה מושקע באלקטרוניקה רפואית, היינו רואים התקדמות דרמטית באחד התחומים החשובים ביותר לאנושות, בתחום הרפואה. נכון להיום מושקעים משאבים בתחום הרפואה בעיקר לצורך אבחון, אבל לא לפיתוח של ציוד רפואי משוכלל שיסייע לנכים בחיי היומיום.

משחקים הם פעילות חשובה לאנשים בכל גיל. משחקים הם גם אחת התעשיות הגדולות בעולם, אם לא הגדולה ביותר. אם נחבר את המשאבים הרבים המושקעים בכל סוגי הבידור, החל בהצגות תאטרון וכלה בכדורגל, נגיע למאות מיליארדי דולרים בשנה. אינני מזלזל חלילה בתחום מרכזי כל-כך בפעילות האנושית, אבל אסור לשכוח שמשחקים הם החמאה שעל הלחם. קודם כול צריך לדאוג שלכולם יהיה לחם, ורק אחר-כך להתחיל לחשוב אם הגיע הזמן להוסיף את החמאה.

גם בספורט, שהוא סוג של משחק, נעשה שימוש נרחב בטכנולוגיות מתקדמות כדי להשיג שבריר יתרון לספורטאי והרבה מתח ועניין לצופים. חומרי גלם חדשניים ויקרים מוצאים את דרכם לשלד של אופני מרוץ, למחבטי גולף, למכוניות ספורט ולסירות המשמשות לתחרויות.

כל זה בסדר גמור משום שאם הטכנולוגיה כבר קיימת, מדוע לא להשתמש בה גם לדברים "לא רציניים"? אני לא רוצה שישקיעו פחות במשחקים – אני רק מקווה שיגדילו את ההשקעות בכמה נושאים הנראים לי חשובים יותר, בעיקר בתחום של הנדסה רפואית. לדעתי, ההשקעה המועטה בתחום הזה היא עלבון למין האנושי, מחדל מוסרי שאף פעם לא מיותר להתריע עליו ולזעוק.

השאלות

שאלה 1

(1) ציינו לפי הטקסט שני תחומים שמשקיעים בהם כספים.

(2) ציינו לפי הטקסט תחום אחד שאין משקיעים בו מספיק כספים.

שאלה 2

מהי טענתו המרכזית של הכותב ויחסו כלפי משחקי מחשב? (בחרו את התשובה הנכונה ביותר).

1 הכותב חושב שמשחקים מזיקים לאנשים המשקיעים בהם הון.

2 הכותב חושב שמשחקים הם הדבר החשוב ביותר לבני אדם.

3 הכותב אינו מתלהב במיוחד ממשחקים, אך אינו מזלזל בערכם.

4 הכותב מתלהב ממשחקים, אך אינו מרבה לשחק בהם בעצמו.

שאלה 3

בשורות 6–10 כתוב: "מפריע לי שאין שום קושי לגייס 100 מיליון דולר ליצירת סרט הרפתקאות מבדר, אבל אי-אפשר לגייס סכום דומה כדי לבגור את מחלת המלריה בארץ טרופית ענייה...".

א. לאיזה קשר לוגי משתייכת מילת הקישור המודגשת? _____

ב. המירו את מילת הקישור במילה אחרת שאינה משנה את המשמעות ומשתייכת לאותו קשר לוגי. _____

שאלה 4

המילה משאבים מופיעה פעמים אחדות בטקסט.
מה פירוש המילה **משאבים** בטקסט?

- 1 משחקים
- 2 כספים
- 3 פתרונות
- 4 מכשירים

שאלה 5

מהי הבעיה המוצגת ב**שורות 20–27** ?

- 1 אין משקיעים מספיק כספים בפיתוח ציוד רפואי לנכים.
- 2 משקיעים כספים רבים מדי בתחום ההנדסה הרפואית.
- 3 אין משקיעים מספיק כספים בפיתוח משחקי מחשב.
- 4 משקיעים כספים רבים מדי בתחום האלקטרוניקה הרפואית.

שאלה 6

בשורות **28-29** כתוב: "... אבל אסור לשכוח שמשחקים הם החמאה שעל הלחם". מהי המשמעות של הביטוי **החמאה שעל הלחם** בקטע הזה?

- 1 תוספת חשובה
- 2 מְצָרֵךְ חיוני מאוד
- 3 מְצָרֵךְ יקר ונדיר
- 4 תוספת לא הכרחית

שאלה 7

לפניכם ארבעה צמדי משפטים בפעיל ובסביל.

הפכו את הפועל המודגש בכל אחד מהם מפעיל לסביל או מסביל לפעיל.

דוגמה:

חברות מחשבים השקיעו כסף רב בפיתוח משחקים.

כסף רב הושקע בפיתוח משחקים.

- א. מחבר הקטע, יהודה אלידע, פרסם מאמרים מעניינים בתחום המחשבים.
מאמרים מעניינים של מחבר הקטע, יהודה אלידע, בתחום המחשבים.
- ב. מדענים עדיין לא פיתחו ציוד רפואי משוכלל, המסייע לנכים בחיי היומיום.
ציוד רפואי משוכלל, המסייע לנכים בחיי היומיום, עדיין לא _____.
- ג. כותב המאמר נשאל על עמדתו בנושא מחשבים.
קוראים _____ את כותב המאמר על עמדתו בנושא מחשבים.
- ד. מערכות הקול נבדקות מדי פעם בפעם בתאטרון.
טכנאי קול _____ מדי פעם בפעם את מערכות הקול בתאטרון.

שאלה 8:

שאלות מאזכרים:

קראו את המשפטים הבאים מתוך הטקסט, וקבעו למי או למה הכוונה במילים המודגשות:

1. שורה 3: "מה שמפריע לי הוא שבאופן יחסי משקיעים משאבים בבידור יותר מאשר במטרות חשובות אחרות."
המילה "לי" מתייחסת ל: _____

2. שורה 4: "...החברות המייצרות משחקים אלה..."
המילה "אלה" מתייחסת ל: _____

3. שורה 13: "...עדיין נתקלות בבעיות מימון."
המילה "נתקלות" מתייחסת ל: _____

4. שורה 43: "לדעתי, ההשקעה המועטה בתחום הזה היא עלבון למין האנושי."
המילים "בתחום הזה" מתייחסות ל: _____

5. שורה 44: "... שאף פעם לא מיותר להתריע עליו ולזעוק."
המילה "עליו" מתייחסת ל: _____

שאלה 9:

צירופים שמניים

לפניכם 10 צירופים שמניים מתוך הטקסט. קבעו לגבי כל צירוף האם הוא

צירוף סמיכות או שם עצם ותוארו (תואר השם).

1. משחקי מחשב _____

2. ציוד רפואי _____

3. חברות ענק _____

4. מדענים מוכשרים _____

5. משאבים כספיים _____

6. אנשי מקצוע _____

שאלה 10:

חלקי הדיבור: קבעו עבור כל אחת מן המילים המודגשות, לאיזה חלק דיבר היא משתייכת:
שם עצם/פועל/שם תואר/שם פועל/שם פעולה:

- א. המילה "זלזול" (שורה 1) _____
- ב. המילה "מְפִיעַ" (שורה 1) _____
- ג. המילה "מפריע" (שורה 6) _____
- ד. המילה "מְבַדֵּר" (שורה 9) _____
- ה. המילה "פורחת" בצירוף "תעשייה פורחת" (שורה 11) _____
- ו. המילה "מדהימות" בצירוף "תוכנות גרפיקה מדהימות" (שורות 14–15) _____
- ז. המילה "פיתוח" (שורה 23) _____
- ח. המילה "מושקעים" (שורה 23) _____
- ט. "התקדמות דרמטית" (שורה 24) לאיזה חלק דיבור שייכת המילה "התקדמות"?
- י. המילה "משוכלל" (שורה 26) _____

שאלה 11

אמצעים רטוריים

לפניכם שני קטעים מתוך הטקסט "האם משחקי מחשב חשובים מצידו רפואי מתוחכם?"

אינני מזלזל חלילה בתחום מרכזי כל-כך בפעילות האנושית, אבל אסור לשכוח שמשחקים הם החמאה שעל הלחם. קודם כול צריך לדאוג שלכולם יהיה לחם, ורק אחר-כך להתחיל לחשוב אם הגיע הזמן להוסיף את החמאה.

כל זה בסדר גמור משום שאם הטכנולוגיה כבר קיימת, מדוע לא להשתמש בה גם לדברים "לא רציניים"? אני לא רוצה שישקיעו פחות במשחקים – אני רק מקווה שיגדילו את ההשקעות בכמה נושאים הנראים לי חשובים יותר, בעיקר בתחום של הנדסה רפואית.

ציינו את שם האמצעי הרטורי, המטרה שלו והביאו דוגמה מהקטעים שלפניכם.

שם האמצעי	המטרה	דוגמה

שאלה 11:

מטלת כתיבה טיעון

במאמרו טוען יהודה אלידע כי החברה משקיעה משאבים רבים מדי בתעשיית הבידור והמשחקים, במקום להפנותם לפיתוח טכנולוגיות רפואיות מצילות חיים ומסייעות לנכים.

יש התומכים בעמדתו של הכותב וסבורים כי על האנושות להציב את הבריאות והמוסר בראש סדר העדיפויות. לעומתם, אחרים טוענים כי תעשיית משחקי המחשב והבידור היא מנוע צמיחה כלכלי עצום שמקדם טכנולוגיה, וכי זכותם של אנשים להשקיע את כספם כרצונם בפעילויות פנאי ותרבות.

הביעו את עמדתכם בנושא זה: האם לדעתכם יש להגביל או לנתב מחדש את ההשקעות מתעשיית הבידור לטובת הנדסה רפואית, או שמא יש להמשיך ולאפשר לתעשיית המשחקים להתפתח ללא התערבות?

בכתיבתכם התייחסו לרכיבים הבאים:

פתיחה: הציגו את הנושא ואת העמדות השונות לגביו.

טענה: הביעו את עמדתכם האישית באופן ברור.

נימוקים ודוגמאות: בססו את דעתכם בעזרת שני נימוקים לפחות (תוכלו להיעזר בטיעונים מן הטקסט או להביא נימוקים ודוגמאות מידע קודם).

סיום: כתבו בקצרה את דבריכם בהתאם לעמדה שהצגתם

(מומלץ לכתוב טיוטה טרם הכתיבה הסופית)

טיולי אופניים

טיולים בשלוש רמות:

- טיול קל – טיול ללא עליות וירידות תלולות וללא אתגרים טכניים. מתאים לרוכבים לא מנוסים, למשפחות ולאנשים בכל גיל.
- טיול בינוני – טיול הכולל עליות וירידות ארוכות ואתגרים טכניים קצרים. מתאים לבעלי ניסיון קודם ברכיבה בשטח.
- טיול קשה – טיול אתגרי. מתאים לרוכבים מנוסים בעלי כושר מעולה.
- פרטים על אופי המסלול ניתן לקבל בעת ההרשמה.
- מספר המשתתפים מוגבל.
- יש להירשם מראש.

שימו לב!

- ההרשמה באמצעות מספר הטלפון או כתובת המייל המצוינים במודעה של כל טיול.
- הרכיבה ללא קסדה אסורה!
- הטיולים כוללים: הדרכה של מדריך טיולים מוסמך, רכב ליווי, אספקת מים, ערכת עזרה ראשונה ותיקוני דרך במהלך הרכיבה.
- הפעילויות החברתיות הנוספות במהלך הטיולים הן ללא תוספת תשלום.

ציוד חובה לכל טיול:

- תיק גב
- ביגוד ספורטיבי
- שני ליטרים מים לפחות
- נעליים נוחות לרכיבה
- אופניים תקינים, קסדה, ציוד לתיקון תקר

מקרא סימנים:

טיול המשלב
הרצאות

טיול לרוכבים
מנוסים

טיול הדרכה
טכנית

טיול המשלב
שירה בציבור

טיול לכל
המשפחה
ולרוכבים
לא מנוסים

טיול לאור
ירח

טיול הכולל
מעברי מים

טיול ללא
ילדים

טיול דו-יומי
הכולל לינה

2

20.10.2005 יום חמישי

1

2.10.2005 יום ראשון

כ"ח באלול תשס"ה רוכבים וחיים!

מסע המוני שמטרתו להפנות את תשומת הלב של רוכבי האופניים לנושא הבטיחות. הצטרפו למסע אשר יתקיים בכבישים סגורים, בליווי משטרתנו.

רמה: טיול קל.
מיועד לרוכבים בכל הרמות.
עלות: אין.

לפרטים:

אתר איגוד האופניים: www.ofanaim.org.il
אתר שוונג: www.shvoong.co.il

י"ז בתשרי תשס"ה

על גלגלים בין כרמי הזיתים

טיול אופניים במסגרת יום מסיק הזיתים, בהדרכת מדריכי קק"ל ומתנדבי מועדון האופניים "רוכבי שמשון".

משך הטיול: כשעה.

רמה: טיול קל.
מיועד למשפחות עם ילדים מגיל 8 ומעלה.

לפרטים ולהרשמה:

מוקד "קו ליער": 1-800-350-550

4

3-4.11.2005 חמישי-שישי א'-ב' בחשוון תשס"ה כנס האופניים הראשון: "המכונה, האדם והרוח"

כנס בין-תחומי בנושא האופניים. יינתנו הרצאות בנושאים מגוונים: התפתחות האופניים במשך השנים, הפיזיקה של האופניים, אופני הרים ושמירת הטבע, הפיזיולוגיה של הרכיבה, הפן התחרותי של הרכיבה ועוד. כמו-כן יתקיימו טיולים מודרכים באזור שדה-בוקר, ברמות קושי שונות.

לפרטים:

מרכז הזמנות שדה-בוקר: 08-6532018

<http://biking.boker.org.il/kenes05>

3

19-20.10.2005 רביעי-חמישי ט"ז-י"ז בתשרי תשס"ה יומיים על אופניים במדבר

לרוכבים מנוסים. ביום הראשון רכיבה בשטח לכיוון נחל הבשור. בערב פעילות חברתית ובישולי שדה. לינה תחת כיפת השמים. למחרת רכיבה בשטח בערוץ נחל צין עד מדרשת שדה-בוקר. לטיול יתלווה טכנאי אופניים.

רמה: טיול קשה.

העלות כוללת רכב ליווי, אבטחה, לינה בשטח וכלכלה מלאה.

לפרטים ולהרשמה:

טלטבע: 03-6388688, har@spni.org.il

השאלות

שאלה 1

על-פי עמוד 10, דרגת הקושי של הטיולים נקבעת לפי:

- 1 איכות ההדרכה והליווי הטכני.
- 2 מספר המשתתפים ועלות הטיול.
- 3 ניסיון הרוכבים ואופי המסלול.
- 4 תקינות הציוד וגיל המשתתפים.

שאלה 2

בעמוד 11 מוצגות ארבע מודעות ובהן אפשרויות לטיולי אופניים. אנשים שונים מתעניינים בטיולים האלה. האם במודעות האלה יש טיול אופניים המתאים להם?

- א.** דני מתכוון לצאת לטיול אופניים שמשולבת בו רכיבה בלילה.
1 כן 2 לא
- ב.** ניצה מעוניינת לצאת לטיול אופניים שמשולבת בו רכיבה בערוצי נחלים.
1 כן 2 לא
- ג.** אלעד מעוניין לצאת לטיול אופניים אתגרי.
1 כן 2 לא
- ד.** מיכל מתעניינת בסדנה לתיקון אופניים.
1 כן 2 לא

שאלה 3

הטיול המתפרסם במודעה 1 נקרא "רוכבים וחיים!" מדוע?

- 1 כי בזכות הרכיבה על אופניים אנשים יחיו חיים טובים יותר.
- 2 כי המסע ההמוני יעודד אנשים רבים לרכוב על אופניים.
- 3 כי טיולי אופניים ישפרו את הכושר הגופני של הרוכבים.
- 4 כי בזכות המסע תעלה המודעות לסכנות שברכיבה על אופניים.

שאלה 4

מה כולל כנס האופניים המתפרסם במודעה 4 ?

- 1 טיולים בשטח והרצאות על התפתחות האופניים
- 2 טיולים הכוללים תחרויות ופעילות חברתית
- 3 טיולים במקומות בטוחים בליווי אבטחת המשטרה
- 4 הרצאות בנושא החי והצומח באזור שדה-בוקר

שאלה 5

אחד הנושאים לדיון בכנס האופניים הראשון הוא "הפן התחרותי של הרכיבה". בחלק הזה יהיו הרצאות על:

- 1 הנושאים הפיזיים הקשורים ברכיבה.
- 2 הצדדים התחרותיים של הרכיבה.
- 3 נקודות המפנה בהתפתחות האופניים.
- 4 הקשר בין רכיבה תחרותית לשמירה על הטבע.

שאלה 6

כתבו במילים את המספרים שבסוגריים.

דוגמה:

עבודה לחופשת הקיץ – עולם לכיתה ט'

בטיול השתתפו _____ תשעה _____ חברים.
(9)

א. לפניכם _____ הצעות לטיולי אופניים.
(6)

ב. למסלול הקשה יתלוו _____ טכנאי אופניים.
(5)

ג. ציוד חובה לכל מסלול כולל _____ זוגות גרביים להחלפה.
(3)

ד. הטיול מוגבל ל- _____ משתתפים.
(15)

ה. דמי ההרשמה לטיול: _____ ש"ח.
(10)

שאלה 8

לפניכם מודעה נוספת של מועדון הטיולים של איגוד האופניים.

5

2-3.10.2005

כ"ח-כ"ט באלול תשס"ה

טיול אופניים וסדנה טכנית

יומיים של רכיבה על אופניים בשילוב
סדנה. הטיול יכלול רכיבה בעליות
תלולות ובסיבובים חדים ומעבר
מכשולים. הסדנה תכלול הדרכה בתיקון
אופניים.

רמה: טיול קשה.
הטיול מיועד לרוכבים מנוסים.

לינה בשטח.

לפרטים: מוקד "טיולים".

עיינו במקרא הסימנים **שבעמוד 10** למטה. בחרו שני סימנים המתאימים
למודעה הזאת, **והעתיקו את ההסבר** הכתוב בצדם.

_____ (1)

_____ (2)